

Sport Management Studies

Journal homepage: <https://smrj.ssric.ac.ir>

Original Article

The Role of the Supreme Leader's Speech in the Development of Sports Businesses Based on Production, Knowledge-Based Economy, and Job Creation

Hamidreza Ghezelsefloo¹, Zabih Allah Shirdel², Nasser Bay³

1. Assistant Professor, Sport Management, Gonbad Kavous University;
2. MSc Student, Sport Management, Islamic Azad University, Azadshahr Branch
3. Assistant Professor, Physical Education, Islamic Azad University, Azadshahr Branch

Received: 11/03/2023, **Revised:** 08/06/2022, **Accepted:** 11/06/2022

* Corresponding Author: Hamidreza Ghezelsefloo, E-mail: Ghezelsefloo@gku.ac.ir

How to Cite: Ghezelsefloo, H. R; Shirdel, Z; Saffari, M; Bay, N. (2024). The Role of the Supreme Leader's Speech in the Development of Sports Businesses Based on Production, Knowledge-Based Economy, and Job Creation. *Sport Management Studies*, 16(87), 99-126. In Persian.

Extended Abstract

Background and Purpose

The improvement of production and income remains a primary focus of economic plans across various countries, as achieving sustainable economic growth necessitates a thorough understanding and examination of the added value generated by different production sectors within a nation (Yousefi et al., 2016). In the context of the sports industry, recent analyses reveal that sports business activists in Iran have encountered numerous challenges, particularly in supporting domestic production over the past decade. A review of existing documents and studies confirms that the lack of competitiveness of domestic sports products is a fundamental issue hindering the development of sports businesses both domestically and internationally (Sharifian et al., 2016).

Several factors contribute to this lack of competitiveness. These include low product quality, insufficient knowledge and technological capabilities within the country's sports businesses, inadequate allocation of facilities for production development, high costs and limited availability of raw materials, increased energy expenses—especially following subsidy targeting reforms—and a lack of specialized supervision over production processes. Furthermore, unclear policies regarding the excessive importation of low-quality foreign goods have exacerbated the problem, resulting in Iran's sports markets holding a marginal and often unrecognized position compared to other active and leading countries in the sector (Dehghanpoori et al., 2020).

In response to these challenges, attention has turned to the concept of a resistance economy, which emphasizes the restoration of inefficient economic structures, reform of laws and institutions, and the formulation of scientific and expert strategies aimed at removing barriers to growth and development. This approach has successfully linked production booms with the knowledge-based economy, a connection that has been recognized and endorsed by the leadership of the country. Consequently,

Iran has achieved a leading position in the knowledge-based economy within the region, particularly in the production sector.

Given this context, the present research aims to elucidate the role of production, knowledge-based economy principles, and job creation in the development of knowledge-based sports businesses. The study seeks to provide a comprehensive understanding of how these dimensions interact to foster the growth and competitiveness of sports enterprises grounded in knowledge and innovation.

Methodology

The research employed a mixed-methods approach, combining qualitative and quantitative methods in an exploratory sequential design. In the qualitative phase, a purposive sampling method was used to select a group of experts from the sports sector, including entrepreneurs, manufacturers, managers of manufacturing and service companies, university professors, and sports instructors affiliated with growth and technology centers. Fourteen semi-structured interviews were conducted with these experts until theoretical saturation was achieved.

The qualitative data were analyzed using open, axial, and selective coding techniques, resulting in the identification of forty-nine open codes, thirteen central codes, and three selective codes. These codes represented key themes and factors influencing the development of knowledge-based sports businesses.

In the quantitative phase, a sample of 187 individuals was randomly selected, comprising sports business owners in both production and service sectors, new sports business entrepreneurs, and sports researchers from growth and technology centers. The research instrument was a questionnaire developed based on the qualitative findings, encompassing constructs such as competitive product development, advancement of competitive technologies, institutional support, research-oriented production, innovation systems, efficient innovation mechanisms, information and communication infrastructures, development of knowledge-based companies, expert training, knowledge-based employment, economic incentives, growth in gross sports production, and assessment of international marketing needs.

Data analysis was conducted using SmartPLS software to perform structural equation modeling (SEM), with significance levels set at $p \geq 0.05$.

Results

The research model demonstrated good fit, as evidenced by combined reliability indices, average variance extracted, and Cronbach's alpha values all exceeding accepted thresholds (0.7, 0.5, and 0.7 respectively). These indicators confirm the validity and reliability of the constructs and the overall model.

Path coefficient analysis revealed that production positively and significantly affects the development of knowledge-based sports businesses ($\beta = 0.256$, $t = 3.523$). This finding underscores the fundamental role of production capacity and efficiency in fostering business growth within the sports sector.

Furthermore, the knowledge-based dimension exhibited a strong positive and significant effect on the development of knowledge-based sports businesses ($\beta = 0.695$, $t = 7.066$). This highlights the critical importance of knowledge assets, innovation, and expertise in driving competitive advantage and sustainable growth.

The economy-based factor also demonstrated a positive and significant influence on sports business development ($\beta = 0.477$, $t = 4.775$), indicating that economic conditions, incentives, and market dynamics play a vital role in shaping the trajectory of knowledge-based sports enterprises.

In Table 1, the average scores of productions, knowledge base, economy base and sports business development are reported.

Table 1. Description of research variables

Statistic		Variable
SD	Mean	
0.96	2.80	Competitive product
0.88	2.77	Development of competitive technologies
0.84	2.67	Institutional support
0.77	2.75	Research-oriented production
0.95	2.73	Innovation system
0.72	2.74	production
1.00	3.39	Efficient system of innovation
0.87	3.54	Information and communication infrastructure
0.88	3.55	Development of knowledge-based companies
0.85	3.51	Training of specialized personnel
0.76	3.50	Knowledge-based
0.94	3.39	Knowledge-based employment
0.99	3.55	Economic stimulus
1.03	3.39	Increase GPD in sports
1.07	3.41	International marketing needs assessment
0.87	3.43	Based economy
0.87	3.53	Development of knowledge-based sports businesses

Significant level	t	β	Effect in research model
0.001	3.52	0.256	Production-> development of knowledge-based sports businesses
0.001	7.06	0.695	Knowledge-based -> Development of knowledge-based sports businesses
0.001	4.77	0.477	Economy-based -> development of knowledge-based sports businesses

Conclusion

The findings of this study affirm that the three main dimensions encapsulated in the national slogan of the year—production, knowledge-based economy, and economy-based development—exert significant influence on the advancement of sports businesses. Among these, the knowledge-based factor, encompassing components such as establishing effective innovation systems, developing information and communication infrastructures, nurturing knowledge-based companies, and training expert personnel, had the highest path coefficient in promoting sports business development.

This result aligns with previous research by Entezarian et al. (2022), Dastum et al. (2020), Mohammadi et al. (2019), Kashef et al. (2015), and Fakhari et al., which collectively emphasize the pivotal role of knowledge-based companies. These companies, characterized by a concentration of

skills, capabilities, and expert personnel, foster peak creativity and innovation, thereby significantly contributing to technological advancement and economic prosperity.

Managers of knowledge-based businesses recognize that intangible knowledge assets are crucial for the survival and competitiveness of their enterprises (Entezarian et al., 2022). This perspective resonates with the statements of the country's leadership, who have consistently underscored the value of knowledge-driven development.

Another critical component identified is the training of specialized personnel. Human capital development positively impacts economic growth, as the accumulation of workforce knowledge and skills leads to increase per capita income over time. Accordingly, formulating policies that strengthen sports start-ups, establish growth centers, and build managerial confidence in the knowledge and products developed by physical education graduates can introduce innovative values into the competitive market. These values are characterized by higher productivity and more affordable pricing (Taghavi et al., 2020).

تبیین نقش فرمایشات مقام معظم رهبری در توسعه کسب و کارهای ورزشی بر مبنای تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین

حمیدرضا قزلسفلو^۱ , ذبیح الله شیردل^۲، ناصر بای^۳

۱. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، آزادشهر، ایران

۳. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر، آزادشهر، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۲۰، تاریخ اصلاح: ۱۴۰۳/۰۲/۲۴، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۰۴

* Corresponding Author: Hamidreza Ghezelsefloo, E-mail: Ghezelsefloo@gku.ac.ir

How to Cite: Ghezelsefloo, H. R; Shirdel, Z; Saffari, M; Bay, N. (2024). The Role of the Supreme Leader's Speech in the Development of Sports Businesses Based on Production, Knowledge-Based Economy, and Job Creation. *Sport Management Studies*, 16(87), 99-126. In Persian.

چکیده

ارتقای سطح اقتصاد و رفاه ملی، تولید ثروت و ارزش افزوده از طریق توسعه کسب و کارهای دانش بنیان، یکی از راه کارهای اصلی ایجاد اقتصاد پایدار جوامع قلمداد می شود؛ بنابراین هدف پژوهش حاضر، تبیین نقش تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش بنیان بود. این تحقیق به روش آمیخته اکتشافی عملیاتی شد. جامعه آماری پژوهش شامل همه صاحبان کسب و کارهای ورزشی در بخش تولیدات (فروشگاه ها و تولیدکنندگان کالاهای ورزشی)، خدمات (باشگاه های ورزشی)، صاحبان کسب و کارهای نوپای ورزشی و محققان ورزشی مراکز رشد و فناوری بود که از بین آن ها ۱۸۷ نفر به روش نمونه گیری تمام شمار به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در فاز کیفی پژوهش، پس از انجام مصاحبات نیمه ساختاریافته تا دستیابی به اشباع نظری، ۱۳ کد محوری و سه کد انتخابی شناسایی شد. در فاز کمی پژوهش، پس از اطمینان پایایی درونی پرسشنامه ($\alpha \geq 0.79$)، پرسشنامه محقق ساخته در قالب طیف لیکرتی پنج ارزشی مشتمل بر سه بعد تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SmartPLS استفاده شد ($P \leq 0.05$). نتایج تحلیل مسیر الگوی پژوهش نشان داد که ایجاد نظام ابداعات، استقرار سیستم نوآوری، توسعه شرکت های دانش بنیان و اشتغال مبتنی بر دانش اثر معناداری بر توسعه کسب و کارهای ورزشی دارند، بنابراین مطابق با فرمایشات رهبر فرزانه، می توان با ایجاد پلی بین دولت، صنعت، جامعه و دانشگاه، ضمن اعتماد و حمایت از دانش بومی، از طریق بهره گیری هوشمندانه از اهرم های علمی و فناوری دانش آموختگان علوم ورزشی، بهره گیری حداکثری از ظرفیت های اقتصادی ورزش کشور را با هدف ایجاد اقتصاد پایدار میسر کرد.

واژگان کلیدی: دانش بنیان، اقتصاد بنیان، نظام کارای ابداعات، حمایت نهادی، زیرساخت های فناورانه.

مقدمه

توسعه اقتصادی مبتنی بر دانش به عنوان تنها استراتژی رونق و توسعه، ضرورت حیاتی و فرصت ایده آل برای حرکت سریع تر کسب و کارهای نوظهور با هدف ایجاد ارزش در اقتصاد جهانی قلمداد می شود (جمشیدی و بافنده، ۲۰۱۹، ۸۹)؛ از این رو رونق تولید و درآمد سرلوحه برنامه های اقتصادی کشورهای مختلف قرار دارد که نیل به آن مستلزم شناخت و بررسی ارزش افزوده تولید شده توسط بخش های مختلف تولید کشور است (یوسفی و همکاران، ۲۰۱۶، ۷۶). واضح است که میزان تحقق این هدف، مستلزم حرکت به سوی نوآوری و ایجاد هم افزایی مثبت در ترکیب محصولات و خدمات در قلمرو فعالیت های کسب و کار دانش بنیان است (انتظاریان، ۲۰۲۲، ۲۲)؛ از این رو نام گذاری سال های قبل با عنوان تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال، رونق تولید، جهش تولید، تولید: پشتیبانی ها، مانع زدایی ها و در نهایت نام گذاری سال جاری به نام تولید، دانش بنیان و کارآفرینی دانش بنیان از سوی رهبر فرزانه انقلاب، به وضوح مبین آن است که رویکرد حاکمیت فرزانه برای غلبه بر مشکلات اقتصادی، تکیه بر تقویت و حمایت هدفمند از توانمندی های داخلی و تولید در داخل است. در سال رونق تولید، هدف، جلوگیری از تعمیق رکود و حفظ شرایط موجود صنایع تولیدی بود تا بتوان در گام بعد و در ادامه مسیر به «جهش در تولید» اقدام کرد؛ به همین منظور، نام گذاری سال تولید ملی، سنگ بنای محور چرخه اقتصاد کشور شد (معاونت مطالعات امور تولیدی، ۲۰۲۲، ۲۳). از سوی دیگر، در چند سال اخیر اعمال تحریم های اقتصادی بین المللی علیه کشور بر فضای کسب و کار و توان رقابت پذیری و بهره وری کشور اثر نامطلوبی گذاشته است؛ به طوری که از یک سو توان مردم جامعه را برای تأمین کالاهای مصرفی با مشکل مواجه کرده و از سوی دیگر، با کاهش قدرت خرید افراد، موجب رکود اقتصادی و بحران ادامه حیات برای فعالان این عرصه شده است (دهقان پوری و همکاران، ۲۰۲۰، ۶۰). یکی از مهم ترین راه کارهای حمایتی از تولید ملی، کار و سرمایه ایرانی در ورزش، بازنگری در اصل ۴۴ قانون اساسی است؛ چراکه حمایت دولت از کسب و کارهای ورزشی اصلی ترین اهرم اقتصادی غیرفعال است (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۵۴)، اما فعالان حوزه کسب و کارهای ورزشی در یک دهه گذشته با چالش های بسیاری در مقوله حمایت و پشتیبانی از تولیدات داخلی مواجه بودند. مرور اسناد موجود در این زمینه مؤید آن است که برخورداری از توان رقابتی تولیدات ورزشی داخلی، معضل اصلی توسعه کسب و کارهای ورزشی در سطوح داخلی و بین المللی است. فقدان راه کارهای حمایتی از سوی دولت و سازمان های متولی (شریفیان و همکاران، ۲۰۱۶، ۷۴) در کنار کیفیت سطح پایین، فقدان دانش و مشخصه های فناورانه در کسب و کارهای ورزشی کشور (صادقی و همکاران، ۲۰۱۳، ۲۳)، تخصیص ندادن تسهیلات مناسب برای توسعه تولید، زیاد بودن قیمت مواد اولیه و کمبود عرضه مواد اولیه در بازار، افزایش هزینه های انرژی به ویژه پس از هدفمندسازی یارانه ها، نبود نظارت تخصصی لازم و کافی بر تولیدات و فقدان برنامه های روشن مبنی بر واردات بی رویه اجناس خارجی بی کیفیت، بستر ساز سهم کم و نشناخته- ماندن بازارهای ورزشی ایران برای سایر کشورهای فعال و پیشرو بوده است (دهقان پوری و همکاران، ۲۰۲۰، ۶۱).

از این رو اولین وجه از خودکفایی و توسعه یافتگی جوامع در رو برخورداری از استقلال در تولید و دانش وابسته به تولید پیشرو است که به ظرافت در نام گذاری های انجام شده توسط مقام معظم رهبری اشاره شده است (بیک نشان، ۲۰۱۱، ۱۶). آمار ارائه شده توسط سازمان تجارت جهانی حاکی از رشد سهم ایران در تولید و صادرات کالاهای ورزشی بومی و دانش بنیان متکی بر نوآوری و فناوری در سال های اخیر بوده است که این مقوله بیانگر اثرگذاری مثبت سیاست های تدوین شده در راستای رونق بخش تولید و اقتصاد صنعت ورزش کشور است، اما دستیابی به جایگاه رقابتی و قابل قبول مستلزم تولید محصولاتی بر مبنای دانش بومی کشور است (کیشانی و همکاران، ۲۰۲۰، ۲۹۶). ضرورت توجه به اقتصاد دانش بنیان ریشه در این واقعیت دارد که

عملکرد نهایی اقتصاد مبتنی بر دانش به شاخصه‌های تولید ثروت و رشد اقتصادی، دانش علمی و تولید نوآوری و توسعه منابع انسانی متخصص و رشد اشتغال بستگی دارد (جمشیدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۸۶). در این بین، توجه به مشخصه‌های اقتصاد مقاومتی از طریق ترمیم ساختارها، قوانین و نهادهای ناکارآمد اقتصادی که با تدوین استراتژی علمی و کارشناسی شده و حذف موانع رشد و توسعه همراه بود، به خوبی توانست بین رونق تولید و اقتصاد دانش‌بنیان پیوندی اثربخش و سوق‌دهنده ایجاد کند (جوانی، ۲۰۱۸، ۵۶۸). مطابق با فرمایشات رهبر انقلاب، این موفقیت، دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه و به تبع آن پیشسازی تولیدات مبتنی بر اقتصاد دانش‌بنیان را به همراه داشته است؛ اما بررسی ساختارهای اقتصادی کشورهای توسعه یافته و پیشرو مؤید آن است که اثربخشی تولید در گرو تبلور دانش در محصولات و خدمات جدید، ارتقای سطح اقتصاد و رفاه و تولید ثروت و ارزش افزوده از طریق توسعه کسب و کارهای دانش‌بنیان بوده و پایدارترین اقتصادها در جهان مربوط به اقتصادهای دانش‌بنیان است (جمشیدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۸۷؛ فخاری و همکاران، ۲۰۱۳، ۳). اقتصاد دانش‌بنیان، اقتصادی مبتنی بر تولید، توزیع و مصرف ارزش اقتصادی برخاسته از دانش و فناوری است که یک سیستم اقتصادی پویا را در جامعه به جریان می‌اندازد (نوجریا و مارتینس^۱، ۲۰۲۰، ۴۳)؛ از این رو به رسمیت شناختن نقش محوری دانش در اقتصاد بی‌ثبات امروزی، نتیجه به کارگیری فناوری، یادگیری و توسعه سرعت فنی و علمی است که از آن منتج می‌شود (کارایانیس و همکاران^۲، ۲۰۱۸، ۱۳۳).

سیستم ورزش و حوزه‌های وابسته به آن دارای نقش‌ها، فعالیت‌ها و رویدادهای متنوعی است که هم از منظر مشارکت ورزشی (ورزش همگانی، ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای) و هم صنعت ورزش مشتمل بر بخش تولیدات، خدمات، تجارت و فناوری ورزشی بستر ساز اقتصادی پویا و مولد است (دستوم و همکاران، ۲۰۲۰، ۸۳). بررسی کسب و کارهای مرتبط با این حوزه‌ها مؤید آن است که تنها تولیدات مبتنی بر فناوری و دانش انحصاری از مشخصه بلوغ و کسب مزیتی رقابتی و ایجاد ارزش اقتصادی جهانی برخوردار است (فولگار و همکاران^۳، ۲۰۱۹، ۴)؛ چنانچه تلاش در راستای عملیاتی کردن فرمایشات مقام رهبری در یک سال گذشته که تأکید به حمایت از تولیدکنندگان داخلی در صنایع مختلف داشتند، در طراحی البسه ورزشی ورزشکاران اعزامی به مسابقات المپیک از سوی طراحان و تولیدکنندگان داخلی و کسب موفقیت‌های بین‌المللی از طریق دانش مربیان داخلی نمود پیدا کرد. در همین راستا، دستوم و همکاران (۲۰۲۰) معتقدند که اقتصاد دانش‌بنیان حلقه بین دانشگاه، دولت و جامعه با صنعت است. این رویکرد تعاملی مشتمل بر مجموعه‌ای از سازوکارهای مشارکتی نهادهای مختلف با هدف خودتکایی در تولید و بومی سازی دانش تولید است که رهبر فرزانه انقلاب در نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ به عنوان نیروی هم‌افزا برای دولت و جامعه توصیه اکید داشته‌اند. درواقع، مهم‌ترین اهرم توانمندسازی کسب و کارهای دانش‌بنیان به خلق دانش و نوآوری با ایجاد ارزش رقابتی در کسب و کارها مربوط می‌شود که بستر مستعدی در تبیین و مدل‌سازی فرایندهای تولید، تحقیق و توسعه، غنی‌سازی علمی و فنی، آموزش، پرورش و توسعه انسانی، انتقال دانش و نشر و اشاعه نوآوری در کشور را فراهم کرده است (انتظاریان، ۲۰۲۲، ۳۲؛ انصاری و همکاران، ۲۰۲۰، ۴۰۲). پژوهش محمدی و همکاران (۲۰۱۹) شاهدهی بر این ادعا است که رونق تولید و توجه به شاخص‌های کسب و کارهای دانش‌بنیان با مشخصه‌های کلاس جهانی، همواره استراتژی کارآمد در راستای برون‌رفت رکود کسب و کارهای ورزشی بوده است که این مقوله از محوری‌ترین خلأهای کسب و کارهای

-
1. Nogueira & Martines
 2. Carayannis
 3. Fullagar

صنعت ورزش کشور است؛ اما به‌رغم اهمیت و نقش علوم و فناوری ورزشی در رشد اقتصادی کشور و به‌ویژه تولید ناخالص ملی، هنوز نقش مناسبی برای مراکز علمی و آموزشی ورزش کشور در توسعه نظام اقتصاد ورزش کشور و کارکردهای آن در توسعه اقتصاد ملی تبیین نشده است (دستوم و همکاران، ۲۰۱۹، ۸۲)؛ از این‌رو توجه به مقوله تولید بر مبنای دانش بومی و اشتغال کارآفرین، ضامن سلامت اقتصادی کشور، خودکفایی و استقلال اقتصادی و اجتماعی کشور است و به توسعه اقتصادی و ارتقای رفاه و سطح زندگی مردم می‌انجامد؛ این در حالی است که کشور ایران از عوامل اصلی لازم برای استحکام بخشیدن به تولید ملی مانند نیروی انسانی، مواد اولیه، زمین و انرژی بسیاری برخوردار است و هنر تلفیق امکانات و عوامل مزبور که با عنوان مدیریت در سطوح کلان و خرد از آن یاد می‌شود، می‌توان با افزایش بهره‌وری و کارایی در تولید، تقلیل ضایعات و بهره‌گیری لازم از علم و فناوری، شکوفایی تعیین‌شده در برنامه توسعه را فراهم کرد (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۵۳)؛ بنابراین مطابق با فرمایشات مقام معظم رهبری، موضوع تولید ملی، پایه و منبع اصلی توسعه علم و فناوری است که تحقق این مقوله مستلزم شناسایی و برطرف کردن مشکلات اقتصادی و تأمین منابع مورد نیاز برای این امر مهم است؛ به عبارت دیگر، تولید نیازمند فراهم بودن زیرساخت‌هایی است و دولت به‌عنوان بستر ساز فضای کسب‌وکارها باید تلاش کند که شرایط اولیه را برای تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران فراهم کند (بیک‌نشان، ۲۰۱۱، ۱۶).

در صنعت ورزش، شرکت‌های نوپا و کسب‌وکارهای کوچک و متوسط ورزشی، پشتوانه اصلی اقتصاد دانش‌بنیان قلمداد می‌شوند که در فرایند صنعتی شدن به‌عنوان رکن تحول و نوآوری و پیشرو در ابداع فناوری‌های جدید هستند و برای اقتصادهای در حال توسعه بسیار مهم و ضروری‌اند (رحیمی و همکاران، ۲۰۱۳، ۲۱۱)؛ اما کسب‌نشدن جایگاه مناسب و بهره‌وری مناسب از پیامدهای کسب‌وکارهای ورزشی اقتصادی دانش‌بنیان ریشه در توجه و میزان تحقق ارکان چهارگانه اقتصاد دانش‌بنیان دارد. این ارکان محوری شامل سیستم کارای نوآوری و ابداعات، زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی مناسب و به‌روز، رژیم نهادی و محرک اقتصادی و نیروی کار متخصص و مجرب است (جمشیدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۸۶) که مستلزم بازبینی، تقویت و به‌روزرسانی جدی در صنعت ورزش کشور است. نم و همکاران^۱ (۲۰۱۹) معتقدند که نوآوری‌های دانش‌بنیان به کارآفرینان کسب‌وکارهای نوپا کمک می‌کند تا در شرایط نبود اطمینان فزاینده و آشفتگی‌های بازار، محصولات جدیدی را خلق کرده و همچنان مزیت رقابتی خود را حفظ کنند که به معنای حیات و حرکت به سمت بلوغ سازمانی است. فولگار و همکاران^۲ (۲۰۱۹) در بررسی دلایل موفقیت کسب‌وکارهای ورزشی نوپا اظهار کردند که در بستر ورزش نیز تا زمانی که دانش و دستاوردهای پژوهشی به محصولات نوآورانه تبدیل نشود و در این صنعت استفاده نشود، در عمل هیچ سودی از دانش و پژوهش برای جامعه حاصل نخواهد شد.

جهت‌گیری کارآفرینانه با مضمون اشتغال کارآفرین، بعد دیگری از شعار سال بود که در فرمایشات مقام معظم رهبری تأیید و تأکید شد (جمشیدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۸۸). صاحبان کسب‌وکارهای دانش‌بنیان در حوزه ورزش که به مسائلی همچون توسعه و نوآوری می‌پردازند، نه تنها باید بستر لازم را برای بهره‌برداری از دانش نوین ورزشی مهیا کنند (وایتر و همکاران^۳، ۲۰۱۷، ۴۳)، بلکه باید خدمات و محصولات متناسب با تحولات شدید اجتماعی، نیازهای متنوع مشتریان و تغییر معیارهای سبک زندگی افراد ارائه دهند که این موضوع به چالش اصلی مدیریت کسب‌وکارهای ورزشی در عصر مدرنیته تبدیل گشته

-
1. Nam
 2. Fullagar
 3. Withers

است (رحیمی و همکاران، ۲۰۱۳، ۲۱۱). ضرورت توجه به موضوع اشتغال کارآفرین در کسب و کارهای ورزشی ریشه در این واقعیت دارد که جنبه‌های گسترده اقتصادی در صنعت ورزش، فرصت‌های کارآفرینی متعدد را خلق می‌کند (تقوی و همکاران، ۲۰۲۰، ۴۲) که این مهم می‌تواند به عنوان راه کاری توانمند برای افزایش سهم ورزش از تولید ناخالص ملی باشد؛ چنانکه گسترش روزافزون مدل‌های کسب و کار ورزشی و توسعه اکوسیستم‌های استارت‌آپی در سال‌های اخیر، تأییدی بر این ظرفیت بالقوه صنعت ورزش است (دستوم و همکاران، ۲۰۲۰، ۸۲). در همین راستا، راتن و همکاران^۱ (۲۰۱۹) اشتغال مولد در ورزش را مهم‌ترین خصیصه کسب و کارهای ورزشی می‌دانند. به زعم آن‌ها، گرایش کارآفرینانه جهت‌گیری پایدار و پیشرونده‌ای است و نشان‌دهنده ذهنیت، تمایلات و علایق بنگاه‌های کسب و کار به کارآفرینی است؛ به طوری که قصد و اقدام افراد کلیدی شرکت در فرایند پویای سازنده با هدف ایجاد کسب و کار و محصولات جدید را در برمی‌گیرد؛ بنابراین با توجه به ارتباط ساختاری بین دانش، تولید و رشد اقتصادی، این سه رکن اصلی در صنعت ورزش علاوه بر افزایش سهم کسب و کارهای ورزشی در تولید ناخالص ملی، می‌توانند از طریق ایجاد اشتغال مولد بستر رونق اقتصادی و شکوفایی اجتماعی کشور را فراهم کنند (شریفیان و همکاران، ۲۰۱۶، ۷۵). این موضوع مهم زمانی می‌تواند پیامدهای درخور توجهی برای اقتصاد ورزش کشور به بار آورد که در سیستم‌های چهارگانه دولت، جامعه، دانشگاه و صنعت، ساختارهای دانش‌محور و فرایندهای دانش‌بنیان شناسایی و عملیاتی شود (جوانی، ۲۰۱۸، ۵۸۳). مطابق با تأکیدات مقام رهبری نهضت به کارگیری نخبگان و فارغ‌التحصیلان به همراه توسعه ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی، سریع‌ترین و مطمئن‌ترین راه کار پیش روی مدیران متولی این بخش است که مستلزم اهتمام جدی و تمام‌وقت نهادهای مسئول است (معاونت مطالعات امور تولیدی، ۲۰۲۱، ۹)؛ بنابراین در پژوهش حاضر با هدف صحنه‌گذاری بر فرمایشات مقام معظم رهبری و با محوریت شعار سال، به تبیین تولید، دانش‌بنیان و اقتصاد بنیان در کسب و کارهای ورزشی پرداخته شد.

روش پژوهش

این مطالعه با به کارگیری رویکرد آمیخته (کیفی و کمی) اجرا شد. در بخش اول یعنی مرحله کیفی، تمامی افرادی که در زمینه‌های اجرایی، پژوهشی و آموزشی مرتبط با تولید و اشتغال در بخش ورزش (از جمله کارآفرینان، تولید کنندگان، مدیران شرکت‌های تولیدی و خدماتی، اساتید دانشگاه و مققان ورزشی مراکز رشد و فناوری) دارای فعالیت یا اطلاعاتی بودند، به عنوان جامعه بخش کیفی در نظر گرفته شدند. در این قسمت از فرایند پژوهش، با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند، نمونه آماری مورد نیاز به منظور انجام مصاحبه‌ها گزینش شد که در نهایت پس از انجام ۱۴ مصاحبه با متخصصان و خبرگان، گردآوری داده‌ها به اشباع نظری رسید. ابزاری که در بخش کیفی توسط محقق به منظور گردآوری داده‌های مورد نیاز استفاده شد، مصاحبه نیمه ساختار یافته بود. به منظور تدوین سؤالاتی مرتبط با زمینه پژوهش و همچنین ایجاد وحدت رویه در برگزاری مصاحبه‌ها، اسناد علمی موجود در خصوص پژوهش به شکلی جامع و دقیق بررسی شد. سپس براساس بررسی‌ها فهرستی از عوامل مرتبط با زمینه پژوهش استخراج و تنظیم شد که در اجرای مصاحبه‌ها از آن‌ها استفاده شد. برای دستیابی به داده‌های بیشتر در خصوص زمینه پژوهش که ممکن بود در فهرست راهنمای مصاحبه به آن‌ها توجه نشده یا از قلم افتاده باشند، هنگام انجام مصاحبه‌ها سؤالاتی توسط مصاحبه‌کننده در خصوص موارد مطرح شده توسط مصاحبه‌شوندگان، ذکر شد. قبل از برگزاری

1. Ratten

جلسات مصاحبه‌ها از طریق هماهنگی با متخصصان و خبرگان، ابتدا عنوان و اهداف پژوهش برای آن‌ها ارسال شد تا آن‌ها با آمادگی لازم در جلسه مصاحبه حضور یابند و سپس هماهنگی لازم درخصوص چگونگی برگزاری فرایند مصاحبه (حضور یا غیر حضوری)، زمان و مکان با آن‌ها انجام شد. برای آغاز فرایند مصاحبه، ابتدا از مصاحبه‌شوندگان درخواست شد تا خود را معرفی کنند. سپس با استفاده از راهنمای مصاحبه که بر مبنای اسناد علمی موجود تدوین شده بود، سؤالاتی درباره زمینه پژوهش مطرح شد. در این بخش، ابتدا یک سؤال مطرح می‌شد و مصاحبه‌شونده پاسخ‌های خود را بیان می‌کرد و مصاحبه‌کننده علاوه بر ثبت و ضبط پاسخ‌ها، بر مبنای پاسخ‌های مصاحبه‌شونده، سؤالات مکملی را برای گردآوری داده‌های بیشتر مطرح می‌کرد. در انتهای هر جلسه مصاحبه، از مصاحبه‌شوندگان درخواست می‌شد تا اگر موضوع، مطلب یا نکته‌ای در ذهن آن‌ها درخصوص زمینه پژوهش وجود دارد که در فرایند مصاحبه به آن‌ها توجه نشده است، بیان کنند. پس از اتمام هر مصاحبه، تحلیل داده‌ها با بهره‌گیری از سه شیوه کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شد. در نهایت پس از جمع‌بندی ۱۴ مصاحبه، تعداد ۴۹ باز، ۱۳ کد محوری و ۳ کد انتخابی شناسایی شد. برای کسب اطمینان از پایایی مرحله اول پژوهش (بخش کیفی) شیوه پایایی بین دو کدگذار به کار برده شد؛ بر این اساس، از دو پژوهشگر دیگر که دارای مقالات علمی درخصوص پژوهش حاضر بودند، درخواست شد تا به شکل تصادفی دو مصاحبه را از بین مصاحبه‌های انجام‌شده انتخاب کنند و مجدد کدگذاری را انجام دهند. پس از اتمام کدگذاری مصاحبه‌های انتخاب‌شده، درصد توافق بین دو کدگذار برآورد شد. بر مبنای تعداد توافقات و عدم توافق‌های موجود در ارزیابی دو پژوهشگر و همچنین تعداد کل کدها، ضریب پایایی مصاحبه‌ها ۸۳ درصد برآورد شد. به دلیل آنکه مقدار به‌دست‌آمده از سطح مبنای آن (۶۰ درصد) بیشتر بود، قابلیت اعتمادپذیری کدهای استخراج‌شده تأیید شد (داوری و رضازاده، ۲۰۱۶) که نشان‌دهنده پایایی قابل قبول تحلیل داده‌های استخراج‌شده از مصاحبه‌های پژوهش است. بلافاصله پس از اتمام بخش کیفی پژوهش و نهایی شدن کدهای اولیه، در مرحله کمی، پرسش‌نامه نهایی براساس کدهای باز تدوین شد و داده‌های موردنیاز با استفاده از آن جمع‌آوری شد. پرسش‌نامه‌های تدوین‌شده شامل دو بخش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان و تعداد ۴۹ گویه حاصل از بخش کیفی بود. در همین راستا، کدهای باز شناسایی‌شده در بخش کیفی در قالب پرسش‌نامه نهایی قرار داده شد و معیار پنج‌ارزشی لیکرت برای پاسخ به آن‌ها به کار برده شد. پیش از توزیع نهایی پرسش‌نامه آماده‌شده، در راستای کسب اطمینان بیشتر از روایی پرسش‌نامه، از هفت فرد دارای مدرک دکتری مدیریت ورزشی درخواست شد تا نظرات خود را درخصوص ظاهر و محتوای گویه‌ها اعلام کنند. در بازه زمانی ۲۵ روزه، پیشنهادهای این افراد متخصص دریافت شد و پس از بررسی این پیشنهادها توسط گروه تحقیق، تغییراتی در برخی سؤالات اعمال شد. در گام بعد، ۴۰ نفر از مدیران و کارکنان شرکت‌های ورزشی تولیدی و خدماتی فعال در استان گلستان به شکل هدفمند گزینش شدند و به پرسش‌نامه‌های پژوهش پاسخ دادند. داده‌های گردآوری‌شده در مطالعه اولیه تحلیل شد و میزان آلفای کرونباخ پرسش‌نامه نهایی ۰/۷۹ برآورد شد که این مقدار نشان‌دهنده قابل قبول بودن پایایی ابزار استفاده‌شده است. در این مرحله، همه افراد فعال در بخش تولیدات (فروشگاه‌ها و تولیدکنندگان کالاهای ورزشی)، خدمات (مدیران و مالکان باشگاه‌های ورزشی)، صاحبان کسب‌وکارهای نوپای ورزشی و محققان ورزشی مراکز رشد و فناوری در استان گلستان، به‌عنوان جامعه این مطالعه برگزیده شدند. در بازه زمانی ۳۰ روزه، ۱۸۷ پرسش‌نامه سالم توسط نمونه پژوهش تکمیل شد و در تحلیل نهایی از آن‌ها استفاده شد. در این مرحله از فرایند از آمار توصیفی (تحلیل ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان و توصیف متغیرها) و استنباطی (مدل‌سازی اثرات بین متغیرها و آزمون فرضیه‌ها) استفاده شد. نرم‌افزارهای به‌کاررفته در این پژوهش شامل SPSS نسخه ۲۵ و SmartPLS نسخه ۳ بود.

نتایج

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش در جدول (۱) گزارش شده است. بیشتر رفتار خرید اینترنتی مربوط به گروه مردان بود (۶۸٪). همچنین گروه سنی ۳۰ تا ۳۹ سال نیز از رفتارهای خرید اینترنتی بیشتری نسبت به سایر گروه‌های سنی برخوردار بودند. در متغیر سطح تحصیلات نیز دانشجویان و افراد دارای مدرک کارشناسی بیشترین مراجعه به فروشگاه‌های اینترنتی را در یک سال گذشته داشتند که به لحاظ تکرار رفتار، این آمار بین ۳ تا ۵ بار رفتار خرید (۶۷٪) بود.

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه پژوهش در بخش‌های کیفی و کمی

Table 1- Demographic characteristics of research statistic samples in qualitative and quantitative phase

پاسخ‌دهندگان	متغیر	مؤلفه	فراوانی	درصد فراوانی
	Variable	Element	Frequency	Frequency%
بخش کیفی Quality Phase	سن Old years	30-40 years old	1	7.1
		41-50 years old	7	50
		More than 51	6	42.9
	تحصیلات Education level	کارشناسی ارشد Masters	2	14.13
		دکتر PhD	12	85.7
بخش کمی Quantitate Phase	سابقه خدمت Experience	1-10 years	41	21.9
		11-20 years	113	60.4
		More than 21	33	17.7
	سن Old year	21-30 years old	25	13.4
		31-40 years old	84	44.9
		More than 41	78	41.7
	تحصیلات Education level	کاردانی Associate	11	5.9
		کارشناسی Bachelor	98	52.4
		کارشناسی ارشد Masters	70	37.4
		دکتر PhD	8	4.3

پس از تحلیل داده‌ها در بخش کیفی پژوهش، چهار کد انتخابی (تولید، دانش‌بنیان، اقتصاد بنیان و توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش‌بنیان)، ۱۳ کد محوری (محصول رقابتی، توسعه فناوری‌های رقابتی، حمایت نهادی، تولید پژوهش محور، نظام ابداعات، سیستم کارای نوآوری، زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی، توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، آموزش نیروی متخصص، اشتغال دانش‌بنیان، محرک اقتصادی، افزایش تولید ناخالص ورزشی و نیازسنجی بازاریابی بین‌المللی) و ۴۹ کد باز شناسایی شد که در جدول (۲) گزارش شده است.

جدول ۲- کدگذاری مصاحبه‌ها

Table 2- The coding of interviews

شماره مصاحبه Number of Enter view	کدهای باز Open Cods	کدهای محوری Pivot Cods	کد انتخابی Elected Cods
P ₁ , P ₂ , P ₃ , P ₄ , P ₅ , P ₆ , P ₈ , P ₉ , P ₁₀	پایین بودن کیفیت محصولات در مقایسه با کالاهای مشابه وارداتی، قوانین دست و پاگیر صادرات، فقدان مواد اولیه با کیفیت، مشکل در تهیه مواد اولیه ضروری، قیمت زیاد مواد اولیه، کانال‌های بازاریابی ضعیف، فقدان بازارهای هدف در خارج از کشور، کنترل نشدن استانداردهای تعیین شده، استقبال نکردن از بازارهای داخلی، الزام به استفاده از کالاهای ایرانی در شرایط تحریم، استقرار واد توسعه کیفیت جامع در شرکت‌های تولیدی.	محصول رقابتی Comparative product	
P ₃ , P ₄ , P ₇ , P ₈ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₁ , P ₁₂	توسعه نرم‌افزاری و سخت‌افزاری صنعت ورزش، نبود امکان واردات فناوری‌ها، اطمینان نداشتن به فناوری‌های دانش‌بنیان، نبود فناوری‌های به‌روز در خط تولید کالاهای داخلی، نبود بسیاری از تخصص‌ها در داخل کشور، توانایی نداشتن متخصصان داخلی در رفع ایرادات به‌وجودآمده در خط تولید، استقرار نشدن فناوری تولید در بسیاری از سازمان‌های تولیدی، استقبال نکردن از فناوری و استفاده از روش‌های سنتی تولید، نبود واحد تحقیق و توسعه در واحد تولید و فروش، نمایش فناوری‌های بومی در نمایشگاه‌های خارج از کشور، شبیه‌سازی با خلق دانش بومی و انطباق با استانداردهای جهانی.	توسعه فناوری‌های رقابتی Development of competitive technologies	
P ₂ , P ₅ , P ₆ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₂ , P ₁₃	وجود قوانین حمایتی از سوی دولت، پرداخت بارانه مستقیم به بخش تولید، تعیین بسته‌های تشویقی برای تولیدکنندگان نمونه، تسهیل صادرات کالاهای ایرانی، رایزنی با کشورهای هدف بازاریابی جهت خرید محصولات ورزشی ایرانی، کاهش و یا معافیت‌های مالیاتی، تشکیل صنف تولیدکنندگان کالاهای ورزشی از سوی وزارت صمت، ارائه خدمات مشاوره‌ای از سوی کمیته کارآفرینی و اشتغال-زایی ورزشی، تأمین هزینه‌های پژوهش و مخارج از قبیل تهیه تجهیزات و مواد اولیه از سوی دولت، کاهش قاچاق و کالاهای ورزشی وارداتی.	حمایت نهادی Institutional support	تولید Production
P ₁ , P ₄ , P ₅ , P ₈ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₁ , P ₁₂ , P ₁₃ , P ₁₄	ارتباط نظام‌مند صنعت با دانشگاه و مراکز تحقیقاتی، توجه دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به تحقیقات بنیادی به‌عنوان پایه و اساس تولید علم و به کارگیری مبانی علمی در توسعه فناوری، ارتباط و بهره‌گیری از یافته‌های مراکز رشد و فناوری، الزام به راه‌اندازی واحد R&D در خط تولید، به‌کارگیری نخبگان در شرکت‌های تولیدی، راه‌اندازی دوره‌های آموزشی در کشور، اعزام محققان فعال در بخش تولید برای گذراندن دوره‌های تخصصی در کشورهای پیشرو، امکان عملیاتی کردن یافته‌های پژوهشگران در داخل کشور، تکیه بر دانش بومی، ایجاد تفاهم نامه پژوهشی با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیق در داخل و خارج کشور، توجه به شاخصه‌های مدیریت دانش در صنعت تولیدات ورزشی.	تولید پژوهش‌محور Research-oriented production	
P ₁ , P ₂ , P ₃ , P ₅ , P ₇ , P ₈ , P ₁₀ , P ₁₁ , P ₁₃ , P ₁₄	بازطراحی و طراحی تحلیلی از سوی نوآوران ورزشی، توجه به نوآوری‌های نخبگان ایرانی، کمک به ثبت و بهره‌گیری از اختراعات بومی، تشکیل کمیته‌های نوآوری در تولید کالاهای ورزشی مشابه، امکان سنجی اجرای ابداعات در کشور، بسترسازی عملیاتی کردن ایده‌های نو در زمینه محصولات و تجهیزات ورزشی،	نظام ابداعات Innovation system	

جدول ۲- کدگذاری مصاحبه‌ها

Table 2- The coding of interviews

شماره مصاحبه Number of Enter view	کدهای باز Open Cods	کدهای محوری Pivot Cods	کد انتخابی Elected Cods
	ارزیابی سالانه از ایده‌های نو، برگزاری نمایشگاه‌های سالانه در خصوص ابداعات و نوآوری‌های جدید در حوزه صنعت ورزش، ارتباط بنیاد ملی نخبگان با صنعت، برگزاری رقابت بین نوآوران ورزشی.		
4, P ₅ , P ₆ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₃	حاکم کردن تفکر نوآوری، ابداع و خلاقیت در نظام آموزشی کشور، ایجاد سیستم یکپارچه خلاقیت و نوآوری از سوی وزارت صمت، تأسیس واحدهای نوآوری شرکت‌های تولیدی، برقراری ارتباط کارا بین واحدهای پژوهش و نوآور در سازمان‌های تولیدی، انجام مطالعات تطبیقی درخصوص واحدهای نوآور کشورهای پیشرو در صنعت ورزش، راه‌اندازی واحد کنترل کیفیت جامع در واحدهای تولیدی، الزام به رعایت ویژگی نوآور بودن در کالاهای ورزشی، امکان تبادل اطلاعات با نوآوران کالاهای ورزشی غیرایرانی، توجه به مهندسی معکوس در صنعت تولیدات ورزشی.	سیستم کارای نوآوری Efficient system of innovation	
P ₄ , P ₆ , P ₇ , P ₈ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₂ , P ₁₃	ایجاد پایگاه اطلاع‌رسانی و ارتباطات در صنعت ورزش از سوی نهادهای متولی، استقرار زیرساخت‌های ارتباطی در مراکز تولید، بازبینی در زیرساخت‌های فناورانه قدیمی و سنتی، کاهش هزینه‌های مربوط به فرایندهای اطلاعاتی و ارتباطی برای فعالان اقتصادی صنعت ورزش، برگزاری کارگاه‌های آموزشی درخصوص آشنایی با فناوری‌های نوین در عرصه صنعت ورزش، بومی‌سازی فناوری‌های داخلی، راه-اندازی سیستم ارتباطات فناورانه برای هر حوزه از صنعت ورزش، به‌روزرسانی سیستم‌های اطلاعاتی و ارتباطی موجود در خط تولید محصولات ورزشی، تلاش در تهیه فناوری‌های به‌کاررفته در زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی براساس استانداردهای بین‌المللی در داخل کشور، حضور و نمایش زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی ایرانی در نمایشگاه‌های غیرایرانی.	زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی Information and communication infrastructure	
P ₂ , P ₅ , P ₆ , P ₉ , P ₁₂ , P ₁₃ , P ₁₄	توسعه کمی و کیفی شرکت‌های دانش‌بنیان، تشکیل و راه‌اندازی شرکت‌های دانش‌بنیان در درون دانشکده‌های نخبه‌پرور، ایجاد شرکت‌های زایشی در صنعت ورزش، اعتماد و تسهیل در راه‌اندازی استارت‌آپ‌های ورزشی، ارتباط مستمر با مراکز رشد و فناوری، تسهیل قوانین نهادی درخصوص تشکیل شرکت‌های دانش‌بنیان، تعیین سیاست‌های تشویقی و حمایتی درخصوص فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان، تسهیل فرایند تجاری‌سازی محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان، دعوت از نخبگان خارج از کشور و استفاده از دانش آن‌ها در شرکت‌های دانش‌بنیان، ارتباط شرکت‌های دانش‌بنیان با مراکز تحقیق و توسعه کشورهای پیشرو در صنعت تولیدات ورزشی.	توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان Development of knowledge- based companies	دانش‌بنیان Knowledge -based
P ₆ , P ₇ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₂ , P ₁₃ , P ₁₄	ایجاد انجمن‌های آموزشی تخصصی از سوی صنف با نظارت و حمایت وزارت ورزش، تلاش در جذب نیروی کار متخصص، افزایش بودجه پیش‌بینی‌شده برای آموزش و پژوهش نیروی کار، برگزاری دوره‌های آموزشی مستمر، ایجاد چرخش	آموزش نیروی متخصص	

جدول ۲- کدگذاری مصاحبه‌ها

Table 2- The coding of interviews

شماره مصاحبه Number of Enter view	کدهای باز Open Cods	کدهای محوری Pivot Cods	کد انتخابی Elected Cods
	شغلی در مراکز تولید، تعیین نیازها و کمبودهای تخصص‌های مرتبط با تولید کالاهای ورزشی و برنامه‌ریزی در جهت رفع آن‌ها، اعزام متخصصان به دوره آموزشی خارج از کشور، تعیین بورس تحصیلی خارجی برای تخصص‌های نادر در کشور و اعزام برای کسب تخصص و گذراندن دوره‌های تخصصی، ایجاد تفاهم‌نامه همکاری درخصوص تسهیم دانش با شرکت‌های تولیدی خارج از کشور، دعوت از منابع انسانی ارزشی بومی و غیربومی در برگزاری دوره‌های آموزشی، تلاش در جذب نیروی کار ماهر و محققان ساکن در خارج کشور.	Training of specialized personnel	
P ₂ , P ₃ , P ₄ , P ₅ , P ₇ , P ₈ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₂	ایجاد مراکز پیشرفته کسب‌وکارهای کوچک دانش‌بنیان، توجه به شاخصه‌های دانشگاه کارآفرین، ایجاد اکوسیستم کارآفرینی در صنعت ورزش، ایجاد همبستگی نسبی میان تحقیقات با اهداف توسعه، تحول رشته‌های دانشگاهی نسبت به روند تحول فناوری، و آینده نگری در کسب‌وکارهای ورزشی، ایجاد اشتغال مولد برمبنای دانش شرکت‌های دانش‌بنیان، توجه به فرصت‌های اشتغال‌زایی برمبنای دانش بومی و امکانات داخلی، شناسایی خلأها و حوزه‌های توانمند در اشتغال‌زایی صنعت ورزش، توجه به شاخصه‌های اقتصاد مقاومتی در اشتغال‌زایی، توسعه فرصت‌های کارآفرینی بر مبنای مطالعات دانشگاهی انجام شده در صنعت ورزش، ارتباط صنعت با پارک‌های علم و فناوری، دانش‌محور قراردادن نوآوری‌های بومی، حمایت مالی از شرکت‌های دانش‌بنیان، تسهیل روند ثبت شرکت‌های دانش‌بنیان، امکان‌سنجی موفقیت فرصت‌های کارآفرینانه منتج از شرکت‌های دانش‌بنیان، ایجاد فرهنگ یکپارچه کارآفرینی در محیط‌های آکادمیک، تعامل شرکت‌های دانش‌بنیان با صنعت و جامعه، کارآفرینی بر مبنای اولویت‌های اقتصادی در صنعت ورزش.	اشتغال دانش‌بنیان Knowledge-based employment	اشتغال آفرین
P ₁ , P ₂ , P ₃ , P ₄ , P ₅ , P ₆ , P ₈ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₁ , P ₁₂ , P ₁₃	تصحیح و بازبینی نظام بانکی کشور درخصوص پوشش‌های پولی و بانکی از تولیدکنندگان ورزشی، سرمایه‌گذاری دولت در ابداعات شرکت‌های دانش‌بنیان، ایجاد صندوق حمایت از فعالان اقتصادی ورزش، سرمایه‌گذاری‌های ریسکی دولت در نوآوری‌های در مرحله ایده، تضمین نرخ بازگشت سرمایه از سوی دولت برای جذب بخش خصوصی، تأمین هزینه‌های اولیه شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌های ورزشی، تدارک وام‌های حمایتی با نرخ بهره پایین و پرداخت درازمدت، تخصیص ارز دولتی به شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در قلمرو بین‌المللی، تسهیل روند ورود و تهیه مواد اولیه تولیدکنندگان کالاهای ورزشی.	محرك اقتصادى Economic stimulus	Job creator
P ₄ , P ₅ , P ₆ , P ₇ , P ₈ , P ₉ , P ₁₀ , P ₁₂ , P ₁₃	افزایش سهم تولید ملی سرانه در رشته فعالیت‌های دانش پایه و دانش‌ساز مانند صنایع دارای فناوری برتر، خدمات مالی و تجاری پیشرفته و کارآمد، به‌ویژه فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی، افزایش فرصت‌های کارآفرینی در صنعت ورزش، ایجاد شهرک‌های صنعتی ورزشی، انعقاد تفاهم‌نامه بین کمیته کارآفرینی وزارت ورزش و وزارت صمت، ایجاد شرکت‌های انشعابی یا زایشی در صنعت ورزش،	افزایش تولید ناخالص داخلی ورزشی Increase GPD in sports	

جدول ۲- کدگذاری مصاحبه‌ها

Table 2- The coding of interviews

شماره مصاحبه Number of Enter view	کدهای باز Open Cods	کدهای محوری Pivot Cods	کد انتخابی Elected Cods
	توسعه کمی و کیفی مشاغل وابسته به ورزش، برگزاری نمایشگاه‌های فروش فصلی، الزام باشگاه‌های ورزشی در استفاده از تولیدات ورزشی بومی، افزایش صادرات ورزشی، استفاده از استراتژی رهبری هزینه با هدف فروش بیشتر، نیازسنجی کالاهای ورزشی هر منطقه بر مبنای رشته‌های ورزشی فعال، ایجاد فرهنگ ورزش در سید خانوار، برگزاری فستیوال‌های و جشنواره‌های ورزشی، فعال کردن ورزش مدارس و دانشگاه، کاهش نرخ مخارج دولت، بسترسازی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در حوزه کالاهای ورزشی صادراتی، توجه به کالاهای سرمایه‌ای ورزشی و تجهیزات ابزارهای بازتولید، ایجاد شبکه‌ها یا کانال‌های تخصصی جهت معرفی کالاها و تجهیزات ورزشی.		
P ₁ , P ₂ , P ₅ , P ₆ , P ₇ , P ₉ , P ₁₁ , P ₁₂ , P ₁₃ , P ₁₄	تعیین ایجنتهای ورزشی متخصص برای سهولت و کارآمدی انعقاد قرارداد فروش، شناسایی کشورهای رایج به استفاده از کالاهای ورزشی ایرانی، تسهیل حضور تولیدکنندگان در نمایشگاه‌های تولیدات ورزشی بین المللی، شناسایی بازارهای هدف بر مبنای صادرات در دسترس، تولید محصولات ورزشی با مشخصه توان رقابتی با محصولات مشابه خارجی، برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و دعوت از تولیدکنندگان پیشرو در صنعت ورزش، فعال کردن واحد بازاریابی بین‌الملل در واحد فروش.	نیازسنجی بازاریابی بین‌المللی International marketing needs assessment	

همچنین برای اطمینان از قابلیت اعتماد کدهای محوری، از روش پایایی کدگذار به شکل انتخاب چهار مصاحبه در فاصله زمانی مشخص (۳۰ روز) استفاده شد. توجه به درصد توافق بین دو کدگذاری به روش اسکات، حاکی از پایایی مطلوب کدهای گزینشی فاز کیفی پژوهش بود ($\alpha > 0/81$) (جدول ۳).

جدول ۳- محاسبه پایایی فاز کیفی پژوهش به روش کدگذاری مجدد

Table 3- Calculating the reliability of the qualitative phase of the research by recoding method

پایایی Reliability	کل کدها Total Cods	کدهای مخالف Disagree cods	کدهای موافق Agree Cods	کد مصاحبه Interview code
88%	27	11	12	P ₄
76%	21	5	8	P ₆
82%	41	9	17	P ₈
80%	52	6	21	P ₁₀
81.5%	141	31	67 Total	
پایایی باز آزمون = $\frac{2 \times \text{تعداد کدهای مورد توافق}}{\text{تعداد کل کدها}} \times 100$ منبع: دانایی‌فرد و مظفری (۲۰۰۸)				

یافته‌های توصیفی مربوط به بخش کمی پژوهش شامل میانگین و انحراف استاندارد کدهای انتخابی در جدول (۴) گزارش شده است. براساس این جدول، میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای تولید، دانش‌بنیان، اقتصاد بنیان و توسعه کسب‌وکارهای ورزشی به ترتیب $۲/۷۴ \pm ۰/۷۲$ ، $۳/۵۰ \pm ۰/۷۶$ ، $۳/۴۳ \pm ۰/۸۷$ و $۳/۵۳ \pm ۰/۸۷$ است.

جدول ۴- توصیف متغیرهای پژوهش

Table 4- Description of research variables

متغیر Variable	میانگین Mean	انحراف استاندارد SD	آماره Statistic
محصول رقابتی Competitive product	2.80	0.96	
توسعه فناوری‌های رقابتی Development of competitive technologies	2.77	0.88	
حمایت نهادی Institutional support	2.67	0.84	
تولید پژوهش محور Research-oriented production	2.75	0.77	
نظام ابداعات Innovation system	2.73	0.95	
تولید Production	2.74	0.72	
سیستم کارای نوآوری Efficient system of innovation	3.39	1.00	
زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطی Information and communication infrastructure	3.54	0.87	
توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان Development of knowledge-based companies	3.55	0.88	
آموزش نیروی متخصص Training of specialized personnel	3.51	0.85	
دانش‌بنیان Knowledge-based	3.50	0.76	
اشتغال دانش‌بنیان Knowledge-based employment	3.39	0.94	
محرك اقتصادی Economic stimulus	3.55	0.99	
افزایش تولید ناخالص داخلی ورزشی Increase GPD in sports	3.39	1.03	
نیازسنجی بازاریابی بین‌المللی International marketing needs assessment	3.41	1.07	
اقتصاد بنیان	3.43	0.87	

جدول ۴- توصیف متغیرهای پژوهش

Table 4- Description of research variables

متغیر Variable	میانگین Mean	انحراف استاندارد SD
Based economy		
توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش بنیان Development of knowledge-based sports businesses	3.53	0.87

به منظور ارزیابی مناسب بودن پایایی مدل پژوهش در بخش کمی از شاخص های پایایی ترکیبی، میانگین واریانس استخراج شده و آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج گزارش شده در جدول (۵) مبین آن است که شاخص های پایایی ترکیبی، میانگین واریانس استخراج شده و آلفای کرونباخ تمامی سازه ها از سطوح مبنای خود که به ترتیب ۰/۷، ۰/۵ و ۰/۷ هستند، بزرگ تر هستند (داوری و رضازاده، ۲۰۱۶)؛ بنابراین مناسب بودن کیفیت مدل ساختاری پژوهش تأیید می شود.

جدول ۵- شاخص های بررسی پایایی سازه ها

Table 5- The indexes of constructs reliability

سازه ها Constructs	میانگین واریانس استخراج شده Average Variance Extracted	پایایی ترکیبی Combined reliability	آلفای کرونباخ Cronbach α
محصول رقابتی Competitive product	0.718	0.884	0.802
توسعه فناوری های رقابتی Development of competitive technologies	0.656	0.850	0.734
حمایت نهادی Institutional support	0.659	0.885	0.824
تولید پژوهش محور Research-oriented production	0.613	0.683	0.786
نظام ابداعات Innovation system	0.684	0.866	0.766
تولید production	0.844	0.942	0.908
سیستم کارای نوآوری Efficient system of innovation	0.669	0.890	0.835
زیرساخت های اطلاعاتی و ارتباطی Information and communication infrastructure	0.725	0.913	0.870
توسعه شرکت های دانش بنیان	0.714	0.881	0.794

جدول ۵- شاخص‌های بررسی پایایی سازه‌ها

Table 5- The indexes of constructs reliability

آلفای کرونباخ Cronbach α	پایایی ترکیبی Combined reliability	میانگین واریانس استخراج شده Average Variance Extracted	سازه‌ها Constructs
			Development of knowledge-based companies
0.798	0.884	0.722	آموزش نیروی متخصص Training of specialized personnel
0.952	0.966	0.876	دانش‌بنیان Knowledge-based
0.870	0.921	0.795	اشتغال دانش‌بنیان Knowledge-based employment
0.937	0.960	0.888	محرك اقتصادي Economic stimulus
0.872	0.909	0.671	توسعه کسب‌وکارهای ورزشی دانش‌بنیان Development of knowledge-based sports businesses

علاوه بر شاخص‌های گزارش شده در جدول (۴)، شاخص بررسی اعتبار اشتراک (1-SSE/SSO) نیز به منظور اطمینان از کیفیت مدل ساختاری پژوهش استفاده شد. زمانی که آماره مربوط به این شاخص برای تمامی سازه‌ها مثبت باشد، مناسب بودن کیفیت مدل ساختاری پژوهش تأیید می‌شود (داوری و رضازاده، ۲۰۱۶). نتایج جدول (۵) نشان می‌دهد که شاخص اعتبار اشتراک تمامی سازه‌ها مثبت است که این امر نشان‌دهنده کیفیت مناسب ابزار پژوهش است.

جدول ۶- شاخص اعتبار اشتراک سازه‌های پژوهش

Table 6- Validity index of the sharing of research constructs

آماره Statistic	1-SSE/SSO	SSE	SSO	سازه‌ها Construct
	0.410	330.749	561	محصول رقابتی Competitive product
	0.321	380.976	561	توسعه فناوری‌های رقابتی Development of competitive technologies
	0.427	428.558	748	حمایت نهادی Institutional support
	0.353	484.413	748	تولید پژوهش محور Research-oriented production
	0.363	357.577	561	نظام ابداعات

جدول ۶- شاخص اعتبار اشتراک سازه‌های پژوهش

Table 6- Validity index of the sharing of research constructs

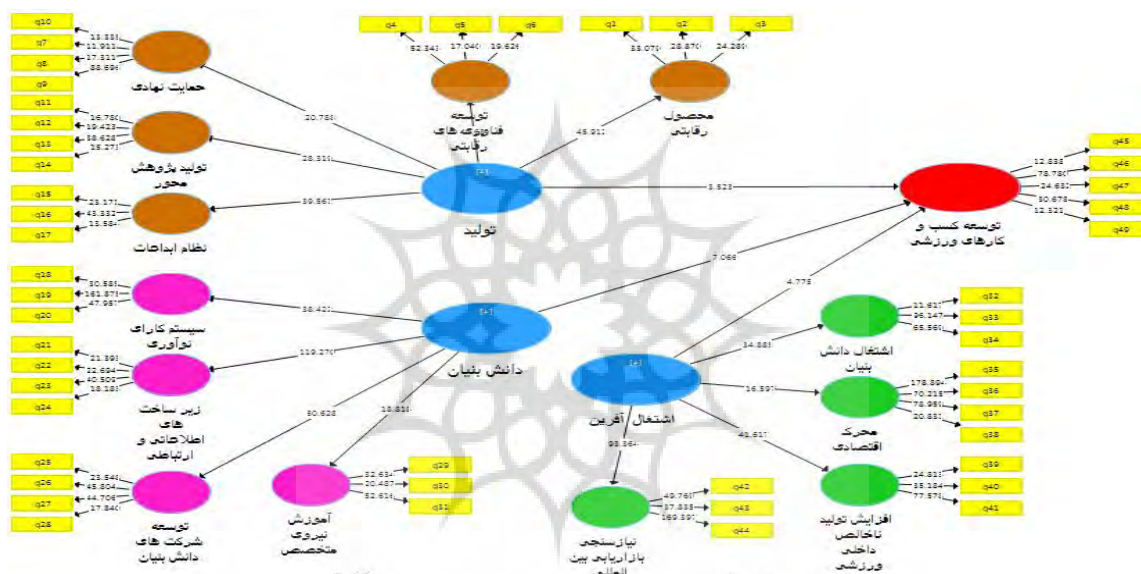
1-SSE/SSO	SSE	SSO	آماره Statistic	سازه‌ها Construct
				Innovation system
0.602	223.350	561	تولید production	
0.432	424.630	748	سیستم کارای نوآوری Efficient system of innovation	
0.513	364.641	748	زیرساخت‌های اطاعتی و ارتباطی Information and communication infrastructure	
0.409	331.522	561	توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان Development of knowledge-based companies	
0.434	317.751	561	آموزش نیروی متخصص Training of specialized personnel	
0.719	210.208	748	دانش‌بنیان Knowledge-based	
0.532	262.486	561	اشتغال دانش‌بنیان Knowledge-based employment	
0.669	185.892	561	محرك اقتصادی Economic stimulus	
0.489	477.436	935	توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش‌بنیان Development of knowledge-based sports businesses	

بعد از اطمینان از مناسب بودن شاخص‌های برازش مدل پژوهش، در گام بعد ضرایب مسیر و سطح معناداری اثرات بین متغیرها بررسی شد. نتایج مشخص کرد که اثر تولید بر توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش‌بنیان، مثبت و معنادار است ($\beta=0/256, P=0/001$). علاوه بر آن، نتایج پژوهش نشان‌دهنده اثر مثبت و معنادار دانش‌بنیان بودن بر توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش‌بنیان است ($\beta=0/695, P=0/001$). در نهایت، نتایج مشخص کرد که اقتصاددبنیان بودن بر توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش‌بنیان اثر مثبت و معناداری دارد ($\beta=0/477, P=0/001$) (جدول ۷).

جدول ۷- اثرات بین متغیرهای پژوهش

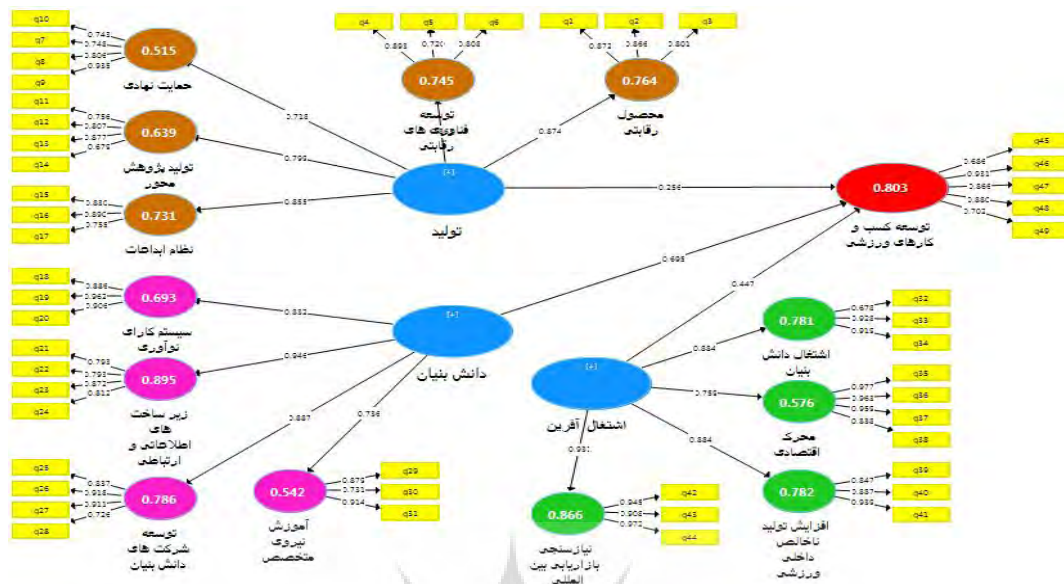
Table 7- Effects between research variables

سطح معناداری Significant level	آماره تی t	مقدار بتا β	اثرات موجود در مدل پژوهش Effect in research model
0.001	3.52	0.256	تولید-> توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش بنیان Production-> development of knowledge-based sports businesses
0.001	7.06	0.695	دانش بنیان-> توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش بنیان Knowledge-based-> Development of knowledge-based sports businesses
0.001	4.77	0.477	اقتصاد بنیان-> توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش بنیان

شکل ۱- مدل آزمون شده پژوهش در حالت تخمین استاندارد

Figure 1- The tested research model in standard estimation mode

شکل ۲- مدل آزمون شده پژوهش در حالت معناداری

Figure 2- The tested research model in significant mode

بحث و نتیجه گیری

در هزاره سوم، دانش و خلاقیت به عنوان منبع ایجاد رشد اقتصادی و ثروت جایگزین منابع طبیعی و نیروی کار شده است و ابزار جدید و قدرتمندی برای تحریک نوسازی اقتصادی، طراحی و برنامه ریزی جوامع بیش از پیش در کانون توجه سیاست-گذاران و برنامه ریزان استراتژی های اقتصاد خلاق جوامع شده است (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۶۱). در کشور ایران نیز پس از اعمال تحریم های متعدد، توجه به توانمندی های داخلی و به کارگیری دانش بومی متخصصان ایرانی در شعارهای سال از سوی مقام معظم رهبری تأکید شده است (فخاری و همکاران، ۲۰۱۳؛ انصاری و همکاران، ۲۰۲۰). در همین راستا، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که سه بعد اصلی شعار سال شامل تولید، دانش بنیان و اقتصاد دانش بنیان اثر معناداری بر توسعه کسب و کارهای ورزشی داشتند. براساس مسیر الگوی پژوهش، عامل دانش بنیان در قالب مؤلفه های استقرار سیستم کارای نوآوری، توسعه زیرساخت های اطلاعاتی و ارتباطی، توسعه شرکت های دانش بنیان و آموزش نیروی متخصص از بیشترین ضریب مسیر در توسعه کسب و کارهای ورزشی برخوردار بود که با نتایج پژوهش های انتظاریان (۲۰۲۲)، انصاری و همکاران (۲۰۲۰)، کیشانی و همکاران (۲۰۲۰)، دستوم و همکاران (۲۰۲۰)، محمدی و همکاران (۲۰۱۹)، کاشف و همکاران (۲۰۱۵) و فخاری و همکاران (۲۰۱۳) هم راستا است. هرچند مقوله تولید ملی راهکار اصلی خروج از رکود اقتصادی است، این امر مهم زمانی تحقق می یابد که اقتصاد و صنعت کشور دانش بنیان باشد و ارتباط و تعامل صنایع با صاحبان دانش و اعتماد به دانش بومی در برنامه کار سیاست گذاران این بخش قرار گیرد که این موارد هم راستا با ابعاد دانش بنیان در این پژوهش نیز است (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۶۲).

توسعه شرکت های دانش بنیان از مؤلفه اصلی متغیر دانش بنیان در این پژوهش بود. در تبیین نقش این مؤلفه می توان اظهار کرد، از آنجاکه در شرکت های دانش بنیان مجموعه ای از مهارت ها، توانایی ها و افراد متخصص در کنار هم هستند، خلاقیت و نوآوری در این شرکت ها در اوج قرار می گیرد و این امر در توسعه فن آوری و رونق اقتصادی جامعه نقش اساسی ایفا می کند؛

بنابراین مدیران کسب و کارهای دانش بنیان به خوبی واقفاند که دارایی‌های دانشی بنگاه‌ها، روز به روز نقش مهم‌تری در بقای کسب و کار آن‌ها ایفا می‌کند (انتظاریان، ۲۰۲۲، ۲۶؛ یوسفی زرنندی و همکاران، ۲۰۱۶، ۸۴). در همین راستا، جمشیدی و همکاران (۲۰۱۸) معتقدند که اتکا به دارایی‌های عقلانی در دسترس نسبت به ورودی‌های فیزیکی مؤلفه کلیدی اقتصاد دانش بنیان است. به زعم آن‌ها، دارایی‌های دانایی محور مشتمل بر دانش، اطلاعات، ایده و نوآوری‌ها و تجارب کاری است که نقش محوری در برخورداری از یک اقتصاد پایدار، غیروابسته و مولد جوامع ایفا می‌کنند و این همان حلقه مفقود در سیر تکاملی اقتصاد است که رهبر فرزانه انقلاب با ژرفاندیشی به ارتباط عمیق و اثرگذاری متقابل بین این سه مؤلفه اشاره و تأکید داشته‌اند. دستوم و همکاران (۲۰۲۰) با اشاره به چشم‌انداز ۱۴۰۴ و برنامه ششم توسعه ایران بر توسعه علمی و فناوری با محوریت دانشگاه و مراکز دانش بنیان با هدف تأمین نیازهای دولت، صنعت و جامعه گزارش کردند که ایجاد هم‌افزایی مثبت در قالب شبکه اکوسیستمی بین این نهادها زمانی به ثروت آفرینی اقتصادی و توسعه ملی منجر می‌شود که دانش و فناوری بومی و داخلی در نقطه کانونی این هم‌افزایی قرار می‌گیرد. این امر مستلزم رشد علوم ورزشی در آموزش عالی، رشد مدیریت دانش در تشکیلات نهادهای ورزش، توسعه کسب و کارهای ورزشی دانش بنیان و در نهایت رشد محتوای ورزشی در فضای رسانه‌ای است (۸). انتظاریان (۲۰۱۵) در بررسی سهم و علل موفقیت کسب و کارهای دانش بنیان به این نتیجه رسید که در کسب و کارهای دانش بنیان، رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال متناسب با ظرفیت نوآوری تحقق می‌یابد؛ یعنی دستاوردهای تحقیق و توسعه به طور پیوسته از طریق سرمایه‌گذاری به محصول، فرایند یا سیستم‌های نوین تبدیل می‌شود و این عامل مهمی در ایجاد نوآوری و بهره‌برداری از توان فناوری در اقتصاد ملی است. چنانچه در مرحله کیفی پژوهش نیز متخصصان معتقد بودند که ایجاد سیستم کارای نوآوری، توجه به قابلیت‌های فناورانه و شرکت‌های نوآور، بستر ساز اصلی تولید مبتنی بر دانش است. فخاری و همکاران (۲۰۱۳) معتقدند که ایده‌های نو (ایده محوری)، قابلیت تجاری بودن ایده و رقابت‌پذیر بودن، از ویژگی‌های اساسی کسب و کارهای دانش بنیان است و اقتصادی که بر مبنای دانش بنیان شکل گرفته باشد، در تبیین و مدل‌سازی فرایندهای تولید، تحقیق و توسعه، غنی‌سازی علمی و فنی، آموزش، پرورش و توسعه انسانی، انتقال دانش و نشر و اشاعه نوآوری در کشور نقش مهمی ایفا می‌کند. همه این موارد در شاخص دانش بنیان و اقتصاد بنیان پژوهش حاضر تأیید شد. پدرسون^۱ (۲۰۱۸) در بررسی نقش دانش در توسعه اقتصادی و برون‌رفت از رکود اقتصادی کشور موزامبیک اظهار کرد که صنایع مبتنی بر دانش و استقرار دانش بومی در ساختار صنایع اصلی یک کشور الگوی پایداری از پیشرو بودن را به همراه دارد. چهار رکن اساسی برای اقتصاد دانش محور مشتمل بر رژیم‌های نهادی و انگیزشی اقتصادی سالم است که بسته‌های تشویقی برای استفاده کارآمد از دانش جدید و موجود و شکوفایی کارآفرینی فراهم می‌سازد. جمعیت خلاق و تحصیل کرده می‌تواند دانش ایجاد کند، به اشتراک بگذارد و به خوبی از آن استفاده کند؛ ساختار اطلاعاتی پویا که می‌تواند ارتباط کارآمد، انتشار و پردازش اطلاعات را تسهیل کند. درحقیقت، زیرساخت‌های اطلاعاتی استخوان‌بندی اقتصاد دانش بنیان است و می‌تواند به طور مؤثری فرایندهای ارتباطی و اطلاعاتی و کسب و انتشار دانش را تسهیل کند. این جنبه می‌تواند با کاهش هزینه‌های استفاده، کاهش نبود اطمینان، کاهش هزینه‌های مبادلات و غلبه بر محدودیت‌های مکانی، میزان و سرعت انتقال اطلاعات و فناوری را افزایش دهد و باعث افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی شود (انتظاریان، ۲۰۲۲، ۲۷). در نهایت، سیستم نوآوری کارآمد شرکت‌ها، مراکز تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، اتاق‌های فکر است که می‌توانند به حجم عظیم دانش در حال رشد جهانی دسترسی پیدا کنند، آن را با نیازهای محلی‌سازی و انطباق دهند و فناوری‌های جدیدی را ایجاد کنند (کیشانی و همکاران، ۲۰۲۰، ۲۸۹) که این موارد در

1. Pedersen

راستای مؤلفه‌های پژوهش حاضر است؛ اما مهم‌ترین موضوع در این زمینه، نقش جوامع علمی و سازمان‌های آموزشی در تولید علم و دانش است؛ چنانچه رهبر حکیم انقلاب در فرمایشات خود به توجه به نقش پررنگ دانشگاه و نقش دانشگاهیان در این زمینه اشاره کردند. براساس پویایی درونی دانشگاه، دو انقلاب علمی در این ساختار به وقوع پیوست که دانشگاهیان در اولین رسالت خود علاوه بر آموزش و تدریس، مأموریت پژوهشی را نیز برعهده گرفتند و در مأموریت دیگری که بر مبنای تولید نوآوری متکی بر دانش شکل گرفت، نوآوری فناورانه از دیگر رسالت‌های اصلی دانشگاهیان در قالب دانشگاه کارآفرین بود که پیامد اصلی آن اقتصاد دانش‌بنیان بود که به خوبی توانسته است تحولی شگرف هم در تولید اشتغال و هم در رشد و توسعه پایدار ایجاد کند (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۶۲؛ معاونت مطالعات امور تولیدی، ۲۰۲۱). از دیگر مؤلفه‌های اثرگذار در این زمینه آموزش نیروی متخصص است. سرمایه انسانی دارای اثر مثبت بر رشد اقتصادی است و انباشت دانش و مهارت نیروی کار، منجر به افزایش درآمد سرانه در طول زمان می‌شود. بررسی‌ها در کسب و کارهای پیشرو در صنعت ورزش به خوبی مبین این موضوع است که منابع انسانی کارا و ورزشی مهم‌ترین دارایی سازمان قلمداد می‌شود که به عنوان بازوی توانمند سازمان، جریانی از مزیت رقابتی ویژه را به سازمان تزریق می‌کند (انتظاریان، ۲۰۲۲؛ بیک‌نشان، ۲۰۱۱، ۲۲).

در مدل‌های رشد اقتصادی، راه‌اندازی و توسعه کسب و کارهای دانش‌بنیان و اقتصاد دانش‌بنیان ارتباط تنگاتنگی با پیشرفت‌های علمی جوامع دارد (انتظاریان، ۲۰۲۲، ۲۷). اشتغال‌آفرین از دیگر ابعاد تأکیدشده رهبر فرزانه در ایجاد اقتصاد فعال و پایدار بود که نقش محوری آن در این پژوهش تأیید شد. مطالعات نشان می‌دهد، آموزش و منابع انسانی، نظام ابداعات و اختراعات، زیرساخت‌های اطلاعات و نظام‌های اقتصادی و نهادی، محورهای اثرگذار بر رشد اقتصادی از منظر اقتصاد دانش‌بنیان هستند (انتظاریان، ۲۰۲۲، ۲۸؛ فخاری و همکاران، ۲۰۱۳، ۱۴). اقتصاد خلاق و مولد مبتنی بر خلاقیت، نوآوری و دانش بومی پیشران‌های اصلی اقتصاد یک کشور قلمداد می‌شوند که از ویژگی توسعه‌پذیری و هم‌افزایی برخوردار هستند و صنایع خلاق ایجاد می‌کنند که منشأ و نیروی محرکه آن استعداد، مهارت و خلاقیت‌های فردی مبتنی بر دانش بومی است که از طریق بهره‌گیری از دارایی‌های فکری و عقلانی بستر ساز اشتغال مولد و ایجاد ثروت ملی است (جوانی، ۲۰۱۸، ۵۷۷). در شرکت‌های اقتصاد دانش‌بنیان دانش و مهارت لازم است، ولی نیاز به صلاحیت که منبع ایده‌های نو است، به جای مدرک‌گرایی، ضامن حضور پایدار در چرخه تولید کارا است (جمشیدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۰۵)؛ این امر مهم به‌درستی در بیانات مقام رهبری در قالب ایجاد جامعه دانش از طریق اعتماد به دانش بومی نخبگان، تعامل بین صنعت و دانشگاه و ایجاد ساختارهای شبکه‌ای اشتغال داخلی اشاره شد. نتایج پژوهش‌های انجام‌شده در صنعت ورزش کشور مبین آن است که تدوین قوانینی مبنی بر استفاده حداکثری از تولیدات و تجهیزات داخلی در ورزش کشور، الزام بهره‌گیری تیم‌های از البسه ورزشی تولید، داخل در مسابقات بین‌المللی، سیاست‌های حمایتی از برندهای تولید داخلی، افزایش تولید ملی در ورزش کشور، ارتقای استانداردهای کالاهای ورزشی با دانش بومی در کنار توسعه دانش و مهارت‌های نیروی انسانی، ارتباط تنگاتنگی با توسعه کسب و کارهای مرتبط با صنعت ورزش دارد (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۶۲؛ دهقان‌پوری و همکاران، ۲۰۲۰، ۷۷). جوانی (۲۰۱۸) با اشاره به ابعاد اقتصاد پویای ورزش در سه حوزه عملکرد ورزش، تولیدات ورزش و توسعه ورزش، اظهار کرد ایجاد بازار داخلی با تقاضای گسترده بر مبنای نیازسنجی داخلی و دانش ایرانی از سوی فعالان تجاری و حمایت و تسهیل فرایندهای تولید از سوی دولت، می‌تواند توان رقابتی برای فعالان بخش تولیدات ورزشی ایجاد کند. به نظر می‌رسد، ایجاد تعامل و هماهنگی بین نظام آموزش عالی با نظام اشتغال از طریق بازارهای سرمایه انسانی و خدمات آموزشی علاوه بر اینکه نیاز و خلأ اصلی اقتصاد دانش‌بنیان را مرتفع می‌کند، بستر ساز دانش ضمنی و مهارت‌های پیشرفته برای اهداف کلان و درازمدت در بخش‌های مختلف

صنعت ورزش نیز است (جمشیدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۰۶). به اعتقاد ویلسون^۱ (۲۰۱۹)، مهم‌ترین مشخصه اقتصاد پایدار، رقابت‌پذیر بودن آن است که این امر مهم فقط از طریق شرکت‌های دانش‌بنیان و نوپا محقق می‌شود که براساس منطق به‌کارگیری فناوری فعال به‌منظور دستیابی به قابلیت برتر فناورانه و ایجاد انحصار شکل گرفته‌اند.

افزایش ظرفیت تولید همواره مدنظر اقتصاددانان بوده و یکی از معیارهای عملکرد کلان اقتصادی است (انتظاریان، ناهید، ۲۰۲۲، ۲۵). در پژوهش حاضر نیز توجه به تولید ملی اثر معناداری بر توسعه کسب‌وکارهای ورزشی داشت؛ از این‌رو فعال کردن چرخه تولید و کالای ایرانی، راه‌کاری اساسی در حرکت و جهش در چرخه اقتصادی کشور است که می‌توان با فرهنگ‌سازی خرید کالای ایرانی، حمایت از تولید و کار ایرانی را تحقق بخشید و با رفتاری مثبت در راستای ارتقای کیفیت و بهره‌گیری از تولیدات داخلی گام اساسی برداشت (دستوم و همکاران، ۲۰۲۰، ۱۰۳؛ محمدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۸۱). توجه به بهبود روندها و فرایندهای مرتبط با این مقوله، از دیگر ابعاد اشاره‌شده در فرمایشات مقام معظم رهبری بود که در نام‌گذاری سال ۱۳۹۱ با عنوان «تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی» به آن اشاره شد و در سال‌های بعد نیز به‌عنوان سنگ بنای توسعه اقتصاد کشور از سوی ایشان مدنظر قرار گرفت. در پژوهش حاضر نیز یافته‌ها مؤید آن بود که توجه به تولید و به‌ویژه تولیدات مبتنی بر دانش بومی، اثر معناداری بر توسعه کسب‌وکارهای ورزشی دارد. واضح است که میزان تحقق این امر مهم از یک سو مستلزم حذف موانع است و از سوی دیگر، مستلزم توجه به ظرفیت‌های داخلی مبتنی بر دانش داخلی کشور است که فقدان وابستگی و اثرپذیری از تحریم‌ها را دارد (معاونت مطالعات امور تولیدی، ۲۰۲۱؛ تقوی و همکاران، ۲۰۲۰). باور به نقش محوری دانش و یادگیری در رشد اقتصادی به همراه تفسیر سرمایه انسانی به‌عنوان عامل اساسی تولید، اقتصاددانان و سیاست‌گذاران در بخش تولید، کشورهای درحال توسعه را به این باور رسانده است که با سرمایه‌گذاری در آموزش و یادگیری می‌توان به اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت رشد اقتصادی دست یافت (جمشیدی و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۰۵) که این دو عامل در متغیرهای دانش-بنیان و رونق تولید از عوامل بهبود کسب‌وکارهای ورزشی بودند. انصاری و همکاران (۲۰۲۰) با اشاره به اینکه دستیابی به میزان رشد بیشتر، همواره دغدغه دولت‌ها و برنامه‌ریزان اقتصادی کشور بوده است، اظهار کردند که رشد کمی و کیفی صنایع توانمند بومی، توجه به فعالیت‌های اقتصادی پرفرریت و ایجاد پیوندی مستحکم بین حوزه‌های خرد و کلان اقتصادی کشور عوامل اصلی پویایی کسب‌وکارهای داخلی است که این مهم فقط از طریق اتکاء به دانش داخلی میسر می‌گردد. چنانچه بهره‌گیری از بیانات مقام رهبری بستر ساز دسترسی به خودکفایی، توسعه تولیدات ملی و تبدیل شدن به یک اهرم توانمند اقتصادی از طریق شناسایی عاملی درونی با نام تولید دانش‌بنیان بود (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۶۲؛ انصاری و همکاران، ۲۰۲۰).

برای اینکه از تولیدات ملی استقبال شود، بتواند نیازهای داخلی را مرتفع کند و از توان رقابتی در بازارهای برون مرزی نیز برخوردار شود، درگام اول باید ساختارهای فناورانه در تجهیزات تولیدی استقرار یابد. کارآمدی و تقویت نیروی کار و توجه به استانداردهای بین‌المللی، آموزش بر مبنای نیازآفرینی و نیازسنجی، آموزش با تخصصی‌سازی و آینده‌نگری و نهادینه کردن فرهنگ جهادی و تولیدی، باید در رأس برنامه‌های توسعه اقتصادی کشور قرار گیرد (یوسفی زرنندی و همکاران، ۲۰۱۶، ۸۵). کاشف و همکاران (۲۰۱۵) معتقدند که به‌کارگیری مربیان ایرانی و کسب موفقیت‌های متعدد در رویدادهای برون مرزی، استقرار، تجهیز و توسعه ورزشگاه‌ها با تولیدات داخلی به‌جای محصولات مشابه و گران‌قیمت خارجی، خود جلوه‌ای بارز از مقوله تولید ملی و حمایت از تولید در عرصه ورزش است. آن‌ها معتقدند که اصلی‌ترین چالش توسعه کسب‌وکارهای ورزشی،

1. Wilson

پایین بودن سطح استانداردهای آموزشی نیروی متخصص دانشی در کشور است؛ از این رو توجه به آموزش و توسعه نیروهای انسانی ارزشی با لحاظ کردن گسترش روزافزون دانش و فناوری، از ضروریات بهبود تولید ملی است که راه کارهای رفع این نقیصه باید در برنامه توسعه کسب و کارهای ورزشی دیده شود (کاشف و همکاران، ۲۰۱۵، ۳۶۳)؛ اما به رغم اینکه رشد تولید ناخالص ملی تولیدات ورزشی یکی از مهم ترین راه کارهای اقتصاد کارا در صنعت ورزش است (راتن، ۲۰۱۹)، باید اذعان داشت که در یک دهه اخیر، فقدان برخورداری از ویژگی توان رقابتی محصولات داخلی با محصولات مشابه خارجی، چالش اصلی تولیدکنندگان و فعالان کسب و کارهای ورزشی است. در همین راستا، رحیمی و همکاران (۲۰۲۰) اظهار کردند که صنعت ورزش تولیدی می تواند به ارزش آفرینی منجر شود که همگام با تغییر و تحولات اجتماعی و اقتصادی، دانش جدید و قابل توسعه را به بخش تجاری انتقال دهد که لازمه این مقوله، ایجاد ارتباط ساختاری بین بازارگرایی، گرایش کارآفرینانه، گرایش فناوری و یادگیری راهبردی است که این موارد هم راستا با ابعاد نیازسنجی بازار، توجه به ویژگی های فناوریانه محصول و اشتغال دانش بنیان در متغیر تولید پژوهش حاضر است. آدامز و همکاران^۱ (۲۰۱۹) با کاربرد واژه «دانش فنی-اقتصادی» در توسعه کسب و کارهای مبتنی بر دانش، بیان کردند که عملیاتی کردن نوآوری های دانش بنیان از طریق تبدیل دانش و دستاوردهای پژوهشی به محصولات نوآورانه، جهت گیری عملیاتی در راستای استفاده حداکثری از اقتصاد دانش بنیان است که به خوبی توانسته است تعارض بین نیازهای فکری صاحبان دانش و نیازهای عملی بازیگران تجاری را مرتفع کند (آدامز و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۳۶).

استفاده از فناوری، تحقیق و توسعه در تولیدات داخلی، بهبود استراتژی های نوآوری در تولید کالاها و ارتباط با مراکز رشد و اعتماد به دانش بومی، علاوه بر اینکه ظرفیت مناسبی برای افزایش قدرت رقابت پذیری تولیدات داخلی فراهم نمی کند، افزایش سهم در بازار جهانی را میسر می کند (ابراهیمی و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۵۳). کیشانی و همکاران (۲۰۲۰) در بررسی عملکرد کسب و کارهای ورزشی بیان کردند که عوامل محیطی نهادی اثرگذار کسب و کارهای ورزشی از طریق حذف و تسهیل موانع مقرراتی، کنترل واردات غیرضروری، تسهیل روند صادرات کالاهای ایرانی را در کنار استفاده از نیروهای دانشی در سازمان فرایند تولید مبتنی بر مزیت رقابتی، توسعه می دهند. به اعتقاد انصاری و همکاران (۲۰۲۰)، کاهش هزینه تولید داخلی و به تبع آن قیمت کالای داخلی، روند تهیه مواد اولیه برای تولیدکنندگان و حذف صنایع تولیدی غیرمولد متکی به واردات از شاخص های اصلی رونق تولید است که به درستی در فرمایشات رهبر فرزانه انقلاب بر آن ها تأکید شده است. تدوین سیاست های مبتنی بر تقویت استارت آپ های ورزشی، راه اندازی مراکز رشد در دانشکده های تربیت بدنی و بستر سازی اعتماد مدیران به دانش و محصولات طراحی شده توسط تحصیل کرده های تربیت بدنی، به خوبی می تواند نیاز این بخش از صنعت ورزش را برطرف کرده و ارزش های جدیدی را با بهره وری بیشتر با قیمت کمتر به بازار رقابت عرضه کند (تقوی و همکاران، ۲۰۲۰، ۵۱).

References

1. Adams, P., Bodas Freitas, I. M., & Fontana, R. (2019). Strategic orientation, innovation performance and the moderating influence of marketing management. *Journal of Business Research*, 97, 129–140.
2. Ansari Samani, H., & Alizadeh, O. N. (2019). Prerequisite businesses for the development of entrepreneurship in achieving economic growth: A selected study of the Sind Kashmanaz region. *Macro-Strategic Policies*, 8(3), 599-623. (Persian)

1. Adams

3. Beiknshan, P (2018). The needs of national production, support of work and capital. Isfahan Chamber of Commerce and Industries and Mines Publication. 55, 25-14.
4. Carayannis, E. G., Ferreira, J., Jalali, M. S., & Ferreira, F. A. (2018). MCDA in knowledge-based economies: Methodological developments and real world applications. *Technological Forecasting and Social Change*, 131, 1-3.
5. Dastum, S., Ramzaninejad, R., & Sadeghi Boroujerdi, S. (2019). Presenting the quadruple spiral model of the government, university, industry and society for the development of knowledge-based economy in the country. *Iranian Journal of Management Sciences*, 14(58), 107-81. (Persian)
6. Davari, A., & RezaZadeh, A (2016). Modeling structural equations with PLS software (3rd ed.). Tehran: University Jihad Publications. (Persian)
7. Dehghan-Puri, H., Sarlab, R., Chavoshi, S., & Dunyapour, H (2019). Investigating the effect of marketing intelligence on the competitiveness of online sports stores with the mediating role of innovative performance. *Scientific Quarterly of Modern Marketing Research*, 10(3), 57-80. (Persian)
8. Ebrahimi, A. H., Khatibi, A., Mehdipour, A. R., & Marashian, H. (2018). Investigating the performance of the sports goods export industry in Iran and some developing countries. *Strategic Studies of Sports and Youth*, 46, 180-160. (Persian)
9. Fakhari, H., Soleimani, D., & Chaina, M. R. (2012). Investigating the effects of economic sanctions on the performance of knowledge-based companies in the country. *Science and Technology Policy Quarterly*, 5(3), 1-16. (Persian)
10. Fullagar, H. K., McCall, A., Impellizzeri, F. M., Favero, T., & Coutts, A. J. (2019). The translation of sport science research to the field: A current opinion and overview on the perceptions of practitioners. *Researchers and Coaches. Sports Medicine*, 49(6), 1-8.
11. Intezirian, N. (2022). The impact of knowledge-based businesses on the development of the country's economy. *Journal of Work and Society*, 180, 19-29.
12. Jamshidi, A., Ali, S., & Bafande, A. (2018). Solutions for the development of knowledge-based employment in the country based on the foundation's data method. *Quarterly Journal of Applied Economic Theory*, 6(4), 85-108. (Persian)
13. Javani, V. (2017). Explaining the elements of resistance economy implementation in the sports industry. *Sports Management*, 10(3), 557-580. (Persian)
14. Kashif, M., Ahadi, B., & Majid, C. (2014). Factors related to national production, supporting work and Iranian capital in sports, *Sports Management Journal*, 7(3), 366-351. (Persian)
15. Kishani, P., Mandalizadeh, Z., & Khosrovizadeh, E. (2019). The effect of institutional factors and strategic entrepreneurship on the performance of sports businesses. *Business Management Studies*, 12(24), 294-321. (Persian)
16. Mohammadi, F., Kalate, M., Razavi, M. H., & Farsijani, H. (2018). Designing a qualitative model of the economic development of Iran's sports industry with a world-class production approach. *Applied Research in Sports Management*, 1(29), 69-84. (Persian)
17. Nam, B. H., Shin, Y. H., Jung, K. S., Kim, J., & Nam, S. (2019). Promoting knowledge economy, human capital, and dual careers of athletes: A critical approach to the Global Sports Talent Development Project in South Korea. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 11(4), 607-624.
18. Nogueira, J. A., & Martins, L. A. (2020). Sport innovation: An opportunity for technology-based companies stimulated by the Brazil Olympics. In *Sport entrepreneurship and public policy* (pp. 41-68). Cham: Springer.
19. Pedersen, L F. (2018). On the road to the knowledge economy, an analysis of the case of Mozambique in the introduction of knowledge and skills as a foundation for economic growth. *Development and International Relations*. Aalborg University.

20. Rahimi, A., Ehsani, M., Miri, M., & Rajabi, A. (2012). Structural model of strategic orientations and commercialization performance of new sports products. *Journal of Movement and Behavioral Sciences*, (3), 209-218. (Persian)
21. Ratten, V. (2019). Sport entrepreneurial ecosystems and knowledge spillovers. *Knowledge Management Research & Practice*, 1, 1-10.
22. Sadeghi, R., Kashkar, S., Ghasemi, H., & Kargar, G. A. (2012). Determining and comparing the causes of customers' willingness to buy foreign sports goods from the point of view of producers, sellers and consumers. *Applied Researches in Sports Management*, 2, 21-32. (Persian)
23. Sharifian, I., Yousefi Zarandi, M. H., & Kahraman, K. (2015). Obstacles within the goods sector of the sports industry in competition with foreign sports goods. *Applied Research in Sports Management*, 1(17), 73-82. (Persian)
24. Tagvi Rafsanjani, E., Hakakzadeh, M., & Manouchehri Nejad, M. (2019). Developing strategies for the development of student start-ups in sports in the country. *Business Management*, (48), 39-53. (Persian)
25. Vice President of Production Studies. (2021). Removing barriers and supporting production in the industry sector, issues and solutions. Research Center of the Islamic Council.
26. Wilson, G. A. (2019). Failure learning orientation and technology start-up performance. *The Journal of High Technology Management Research*, 30(2), 19.
27. Withers, S. R., Sewabu, K., & Richardson, S. (2017). Talanoa: A contemporary qualitative approach for technology- and market-based breakthrough innovations. *Journal of Marketing*, 69(4), 42– 60.
28. Yousefi Zarandi, M. H., Sharifian, I., & Kahraman, K. (2015). Obstacles to the competitiveness of domestic goods with foreign samples in the production sector of the Iranian sports industry. *Contemporary Researches in Sports Management*, 6(11), 73-88. (Persian)

